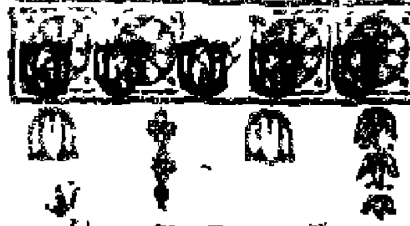

ગઝલે-હિન્દ

ભાગ— ૧--૨ સાથે

C. M. SHAH

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર:—

બુકસેલર મણીલાલ ભાઈશંકર વ્યાસ

બેગમપુરા, આમલીરેરી—સુરત.

બાર આના

વાંચો. વાંચો. અદ્દભુત ડીટેકટીવ નવલકથા.

પોલીશને ત્રાહ્ય ત્રાહ્ય પોકરાવનાર બદમાશનો બાદશાહ

અઠંગ ઉઠાવગીર

અથવા

ચાલાક ચોર.

એ નામની જોરાવર પ્લોટની તદ્દન નવિન ડીટેકટીવ વાર્તા બહાર પડી છે. વાર્તા એટલી બધી અજાયબી ભરી છે કે એક વાર વાચવા લીધા પછી પુરી કર્યા સીવાય હાથમાથી મૂકવા ગમશે નહિ. વાર્તામા આ અદ્દભૂત **ચાલાક ચોર** પોલીશને ચેતાવી ચોરી કરવાની શરૂઆત કરે છે. પોલીશ તેની પાછળ પડે છે. પકડવા જતા જાતે પોલીશ ચોર તરીકે પકડાય છે છેવટે લાચાર થઇ પ્રખ્યાત ડીટેકટીવ રોબર્ટ બ્લેકની મદદ લે છે, ડીટેકટીવ બ્લેકની સા પણ એ **ચાલાક ચોર** હરીફાઈના ક્ષેત્રમા ઉતરે છે—જાહેર લીલામખાનામાથી કેટલાકો માણસ સમક્ષ કીમતી દાગીનાની ચોરીઓ કરી ડીટેકટીવને બેવકુફ બનાવે છે. પોલીશ ઈન્સ્પેકટરના ગજવામાની ઘડીઆળ દેખતી આંખમા ધૂળ નાખી તફડાવી હોય છે છેવટે ડીટેકટીવને ઘેર જઈ ડીટેકટીવને બાધી આશ્ચર્ય પમાડી શા... માફક પલાયનમ્ થઈ જાય છે ડીટેકટીવ તેને પકડવા જાય છે. પણ ... આવતા ઉલટો ડીટેકટીવને બેવકુફ બનાવી હથેલીમાં ચાંદ બતા... ... છે વીગેરે ભેદી અને આશ્ચર્યજનક બીના અને ચમાચકડીથી આ... ...રપુર છે, કીમત ફકત **બાર આના પોસ્ટેજ જુદું**

મળવાનુ ઠેકાણું:—

શા૦ ચુનીલાલ મગનલાલ બુકસેલર.

ઠે૦ રાણીતળાવ—**સુરત.**

ગઝલે-હિન્દ

જીસ્મે નામીશાયરોંકે કલામોંકા બેમુલ ખજાના (માયેને) ઉમદા ગઝલ, કવ્વાલીકા બડા મજમુઆ એકીઠા કીયા ગયા હય.

બહોતસા ફેરફારોંકે સાથ–

છપવાકે ઈજહાર કરનેવાલા

બુકસેલર મણીલાલ ભાઈશંકર વ્યાસ

ઠે૦ બેગમપુરા આમલીશેરી—સુરત.

સુરત બરાનપુરી ભાગળ ભાજીવાળી પોળમા આવેલા "શ્રી અનાવિલ બન્ધુ" પ્રી. પ્રેસમા ગોવિંદજી ડાહ્યાભાઈ નાયકે છાપ્યું.

ચોથીવાર માર્ચ ૧૯૨૬

કીંમત સીર્ફ ચાર આને.

બાંકો છેલા કમલીવાલો.

તર્જ-ગઝલ-કવ્વાલી—

બાંકો છેલા કમલીવાલો અપને રબસે મીલને જાય,
રબસે મીલને જાય અપને હકસે મીલને જાય,
બાંકો છેલા કમલીવાલો અપને રબસે મીલને જાય,
અકાસ લોગસે **કાસીદ** આયો, અહેમદ પ્યારો સોતા પાયો,
મલી જબીં ઉસકે તલવેસે, ઉસકો સોતા લીયા જગાય,
બાંકો છેલા કમલીવાલો અપને રબસે મીલને જાય.
સબ સામાન બહીસ્તી લાયો, ખુશ હોકે પયગામ સુનાયો,
ભરી સુરાહી જલ **કોસરકી અહમદ** મલ મલ વાસે ન્હાયો,
બાંકો છેલા કમલીવાલો અપને રબસે મીલને જાય.
આઈ સવારી બુરાકકી દરપે, ઝીન સુનેરી કસકે કમરપે,
ઉમ્મત યાદ આઈ નબીને, આંસુ દીયે બહાય,
બાંકો છેલા કમલીવાલો અપને રબસે મીલને જાય.
હોકે સવાર ચલે **નબી અલ્લાહ,** પોંહચે મુકામ દનાફત દલા,
કહે જીબરીલ બઢુ જો આગે, એક એક પર જલ જાય.
બાંકો છેલા કમલીવાલો અપને રબસે મીલને જાય.
હુકમ હુવા જબ રફ રફ આએ, બીસતર સરદ ન હોને પાએ,
પઢો નબીપે **દરૂદ** યારો, ઉમ્મત બખશી જાય,
બાંકો છેલા કમલીવાલો અપને રબસે મીલને જાય.
હુકમ હુવા હે ખાતીર તેરી, પ્યારી ઉમ્મત બખશી સારી,
રોજે અઝલસે ઉમ્મત બખશી, મત દીલમે ઘબરાય,
બાંકો છેલા કમલીવાલો અપને રબસે મીલને જાય.

ગઝલે-હિન્દ.

નઈ, ગઝલ—"મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે."

મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે, ગમે હીજ્ર તો દેગા ન જીને મુઝે.

કાફલે વાલે સબ ગએ, મય હાથ મલતા રહે ગયા,
જાન તડપતી રહે ગઈ—ઓર દીલ મચલતા રહે ગયા;
લીયા સાથ ન અપને કીસીને મુઝે, **મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે.**—૧

દેખીએ કીસ્મત મે લીખી હૈ **જ્યારત** યા નહીં,
દેખીએ રોઝે પે હઝરત. બુલાતે હેં યા નહિ:
યોંહી સોચ હેં બારા મહીને મુઝે, **મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે.**—૨

અય અજલ મત જાન લે, યહે, જાન બહોત મુશ્કીલમેં હૈ,
જાન દું રોઝે પે યહે, અરમાન મેરે દીલમે હૈ;
કોઈ દીન અભી ઔર દે જીને મુઝે, **મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે.**—૩

હીંદસે યા સાકીએ **કૌસર** બુલા લીજે મુઝે,
એક પ્યાલા **આબે જમજમ** કા પીલા દીજે મુઝે;
પડે હીજ્રમેં પીને ન આંસુ મુઝે, **મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે.**—૪

યા **મોહંમદ મુસ્તફા** તકસીન તો કીજે મેરી,
આનીશે ફુરકત મેં જલતા હું, ખબર લીજે મેરી;
લગ ગએ મૌતકે આને પસીને મુઝે, **મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે.**—૫
શીકરે દુન્યા સેકડો હય, એક **હશરતે** દીદાર હૈ,
મય **મુસાફીર** હું અકેલા તેરી મદદ દરકાર હૈ;
કોઈ **રાહમેં** લુટ ન છીને મુઝે, **મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે.**—૬
માર ડાલા ઈસ વતન ને, ઔર હિંદુસ્તાન ને,
મુફલસી ને બેકસીને શૌકને અરમાન ને;
દીએ રંજો રંજ સભીને મુઝે, **મેરે મૌલા બુલા બુલાલો મદીને મુઝે.**—૭
આસ્મા થામે જમીન પકડે વતન રોકા કરે,
મંય ન ઠયરૂંગા ઠયરૂંગા કોઈ ચીખા કરે;
કીયા યાદ હૈ મેરે **નબીને** મુઝે, **મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે.**—૮
અરકે હસરત રાત દીન આંખોસે મંય બરસાઉંગા;
નુર **ઈન્શા અલ્લાહ** આંખોસે મંય મદીને જાઉંગા;
ચેહી જાવેગે લેકે સફીને મુઝે, **મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે.**—૯

ગઝલે-નાઅત. તર્જે-કવ્વાલી—

તવહીદકા ડંકા આલમમેં બજવા દીયા કમલીવાલેને.
કુલ **લાએલાહા ઈલ્લલ્લાહ,** ફરમાદીયા કમલીવાલેને.
જબ ચહરએ અનવર કમલીસે, ચમકાદીયા કમલીવાલેને.
ઘનઘોર ઘટામે **સુરજ**કો, શરમાદીયા કમલીવાલેને.
દિલ એસે રંગીલેકે સદકે જા, ઓર એસે હઠીલેકે કુરબાં,
હટ કરકે **ખુદાસે** ઉમ્મતકો, બખ્શા દીયા કમલીવાલેને.
બનબનકે ગયે મેહરાજકી શબ વલ્લેલકી છપભી ઉસપે ગઝબ,
જન્નતકો **હુરો** ગીલમાં કો, તલપા દીયા કમલીવાલેને.

ગુલફેકી **મહકને મસ્ત** કીયા, ચિતવનકી ઝલકને દીલ **છીના,**
હર તરહકી બાંકી અદાઓસે, લુટવા દીયા કમલીવાલેને.
પીપી કે પ્યાલે **કૌસરકે,** લુંટીગે મઝે જી ભરભરકે,
ઈન્ના આતેના કલકોસર, ફરમા દીયા કમલીવાલેને.
વોહ **કમલી** અજબ લાકીમતથી, કીસ નાઝસે **હકને** સરપે ધરી,
સબ ઝરકે દો શાલે વાલોકો, શરમા દીયા કમલીવાલેને.
જબ **હકકી** તરફસે ઉમ્મતકો, મેરાજકી શબ ઈનઆમ મીલા,
ખુશહોકે **દામન** કમલીકા, ફેલાદીયા કમલીવાલેને,
ખુશકી તેરી પેદા કરદી હરશાખ હરી પેદા કરદી,
મહીં આગે જહાંમે **રહમનકા** બરસા દીયા કમલીવાલેને.
ગએ અર્શપે કુબ હુઆ હાંસીલ, **અલ્લાહસે** જાકે હુએ વાસીલ,
કયા જાને **ખુદાકો** જાકર કયા સમઝા દીયા કમલીવાલેને.
ઇસ્લામ મીલા, ઈમાન મીલા, પઢનેકે લીએ **કુરઆન** મીલા,
જુદ્દતકો જો કુછ દીલવાનાથા, **દીલવાદીયા કમલીવાલેને.**

ગઝલે-જલીલ, તર્જે-કવ્વાલી—

જો દીલકો ખો ચુકે હય, વોહ દીલકો ઢુંઢતે હય,
હર દીલસે તંગ હોકર, **કાતીલ** કો ઢુંઢતે હય.
કયા ધુન હય જુસતજુકી, પે બી ખબર નહી હય,
દીલબરકો ઢુંઢત હય-યા **દીલ**કો ઢુઢતે હય.
રાહે-તલબમે એસા વા રફતા કોન હોગા,
મનઝીલપે હમ પોંચેકે મનઝીલકો ઢુંઢતે હય.
કાટે નહિ જો કટત, ફુરકતમે દીન હમારે,
ખન્જરકી જીસતજુમે **કાતીલ**કો ઢુઢતે હય.
જો **જખમ** દે ચુકે હય, જી લેનકા હય કારી,

અબ કીસ લીએ વોહ અપને કાતીલકો ઢુંઢતે હય,
તુમને જો આપને રૂખસે પર્દા ઉઠા દીયા હય,
તારે ફલકપે માહે, **કામીલકો** ઢુંઢતે હય.
અહ્વારે ઇશક **લયલા-મજનુકે** બનમે અબતક,
ઉઠતે હય જો બઓલે મહમીલકો ઢુંઢતે હય.
બે **તીરો** બે **કમાંકે** જો દીલ શીકાર કરલે,
હમ તો "**જલીલ**" એસે, કાતીલકો ઢુંઢતે હય.

ગઝલે-આશીક-તર્જે-કવ્વાલી.

મુસકુરાતે જાતે હૈં કુછ મુહસે ફરમાનેકે બાદ,
બીજલીયાં ચમકા રહે હૈં ફુલ બરસાનેકે બાદ.
ગ્રૈન હોતા હે દીલે અફસુરદાકા પુરસાને હાલ,
ફુલકી ખુશબુભી ઉડજાતી હે મુરઝાનેકે બાદ.
કબરમે કયા કયાં ફરીશતેકા થા અરમાને સવાલ,
કુછ ન પુછા મુજસે તેરા નામ બતલાનેકે બાદ.
ફુલ ચઢાયેગે લહદ પર જીનસે યે ઉમ્મીદ થી.
વોભી પત્થર રખ ગએ **સીનેપે** દફનાનેકે બાદ.
ઉમર ભરમેં દોહી ઘડીયાં મુઝપે ગુજરી હે કઠન,
આપકે આનેસે પહેલે અપકે જાનેકે બાદ,
તું દીયે જા સાકીયા પયમાના પયમાનેકે બાદ.
બાત મતલબકી કહુંગા હોશમે આનેકે બાદ.
સુર્ખરૂ હોતા હે **ઇનસાન** આફતે સેહનેકે બાદ,
રંગલાતી હે હીના પત્થરપે પીસજાનેકે બાદ.
જો જલાતા હે કીસીકો ખુદ વો જલતા હે જરૂર,
શમઆભી જલતી રહી પરવાના જલ જાનેકે બાદ.

ક્યા શરાબે તાબને પસતીસે પાયા હે ઉરૂજ,
-સર ચળી હે હલ્કશે નીચે ઉતર જાનાકે બાદ.
કેસી આંખે ફેરલી મતલબ નીકલ જાનેકે બાદ.
ઉમર આધી આ ગઇ પર હે અભી નખરે વોહી,
બલ ન રસ્સીકા ગયા અફ્સોસ જલ જાનેકે બાદ.
હીલાસાઝી કહેતીહે ઉનકો કે બસ વો આચુકે,
મેહદી ક્યા બેઠેગે ફવરન ઝુલ્ફ મુલ જાનેકે બાદ.
ઉમર ભર ઉનકો તો મેરી શિક્લસે નફરત રહી,
અબ વો ચહેરે દેખતે હેં દમ નીકલ જાનેકે બાદ.
યાદ આઇંગી **વફાએ** તુમકો મેરી દેખના,
કદર હોગી તુમકો મેરી—**મેરે મર જાનેકે બાદ.**
આવ મીલ જાવ ગલે **આશીકશે** ક્યા તકરાર હે,
સુલેહભી હો જાતી હે, આપસમે ચલ આનેકે બાદ.

ગઝલે–મુઝતર–કવ્વાલી—

મીલનાથા તો મીલ જાતે, ઊસ નુરે મુજરદસે,
ક્યું જાકે ચલે આએ, દરબારે **મોહમદસે.**
અલ્લાહકે પલ્લેમેં, વેહદતકે સીવા ક્યા હય,
જો કુછ હમેં લેના હય, વો લેલેગે **મોહમદસે.**
રોઝે મે **મોહમદકે** મેને બ **ખુદા** દેખા,
અલ્લાહકી આવાઝે આઇ ઉસી ગુમબંદસે,
લીલ્લાહ મેરી તુરબતસે–ચુપ ચાપ ચલે જાવો,
ગર તુમને મુજે છેડા, કેહ દુંગા મે **મોહમદસે.**
અય બાદે સબા તુરબત, મોહતાજે મુરમ્મત હય,
મીટ્ટી મુજે થોડીસી, લાદે દરે આહમદસે.

ક્યું શ્રીકર **ખુદા** છેડા, અય મુનકરો તુરબતપર,
કુછ બાત ન કરનેદી. તસવીરે **મોહમદસે.**
મુઝતર મુજે તોબાકી, જીસ વક્તકે યાદ આઇ,
નીકલા મય જીગર થામે. ટુટે હુવે **મરકદસે.**

ગઝલે–અકબર. તર્જ–કવ્વાલી.

ખુમહે દરખ્ત રોઝએ વાલે કે સામને,
મજનું ખડા હૈ ખૈમએ, **લૈલા** કે સામને.
એક એક કો બખ્શવાએગે મેહશરમે હકસે વો,
યુસુફકીબન પડી હૈ—**ઝુલેખા** કે સામને.
જલવે કે દેખને કે લીયે બી તો કોઇ હો,
મુહસે નકાબ ઉલટ દીયા **મુસાકે** સામને.
ક્યસા મુકામ કાફલેવાલે ચલે ચલો,
ઠેરેગે ચલકે ઉસ સહેવાલા કે સામને.
ઉસ મુર્દેકો ન **હઝરતે ઇસા** જીલા સકે,
લે આઓ ઉસકો મેરે **મોલાકે** સામને.
કહે દીજીયો મબી મેરી હાલત ઝરા ઝરા,
જાના હો ગર તેરા–મેરે **આકા** કે સામને.
ફીર વો કરમ કરે ન કરે ઇખતીયાર હો,
હાં **અકબર** તુ અરજ કરતો ઝરા જાકે સામને.

ગઝલે–જલીલ–કવ્વાલી—

તલવાર ખીચકે પંજએ **કાતીલમે** રેહ ગઇ,
બીસમીલકી આરઝુ દીલે **બીસમીલમે** રેહ ગઇ.
ઝોંકા જબ આ ગયા કોઇ **મઝનુકી** આહકા,
લયલા તળપકે પરદએ, મેહમીલ મે રેહ ગઇ.

ફીરતી રહી નીગાહમે તસવીર યારકી,
આખીર ઉતરકે આખસે, વો દીલમેં રેહ ગઈ.
કાતીલકા હાથ–હાય, રૂકાભી તો કબ રૂકા—
થોડીસી જાન જબ તને, બીસમીલ મેં રેહ ગઈ.
અય **તેગે** નાઝ ઇતનાભી તેઝી ન ચાહીએ,
દીદારકી **હવસ** દીલે બીસમીલ મે રેહ ગઈ.
ખંજર ઇધર ખીચા–ઉધર આહે ખીચી મગર,
થોડીસી ચલકે બીસમીલ વ **કાતીલ** મે રેહ ગઇ.
ચલતી હે **તેગે** નાઝ–મઝે લુંટલો "**જલીલ**"
કહેના ન ફીર કભી કે હવસ દીલમે રેહ ગઇ.

દીલકે ટુકડે:— **—:ગઝલે મુન્શી:—**

ઉફ નઇ સોઝી તેરી મલમલ કે ટુકડે કર દીએ,
જખ ગયા પહેલુસે મેરે દીલકે ટુકડે કર દીએ.
ચલ સકા રાહે મહોબત મે ન તેરી દો કદમ,
નાતવાની ને મેરી મંઝીલ કે ટુકડે કર દીએ.
ગયર કે દીલમે બનાકર અપના ઘર અચ્છા કીયા,
બે–વફા તુને હમારે દીલકે ટુકડે કર દીએ.
કયસ કી વહેસત ને કીયા તુજ પર અસર,
લયલા એ મહેમીલ નસીં–મહે મીલકે ટુકડે કર દીએ.
ઇસતરા ઝીડકા સવાલે વસ્લ પર જાને જહાં,
તુમને "મુનશી" કે દીલે સાયલ કે ટુકડે કર દીએ.

ગઝલે-અકબર. —:▭:—

બેશક ખુદાકા ઘર હે તેરે ઘરકે સામને,
જન્નતકા દર ખુલા હે તેરે દરેકે સામને.
એક એકકો બખ્શવાઈંગે મેહશરમેં હકસે વોહ,
સુસુફકી બન પહેગી **ઝુલેખાંકે** સામને.
કેહ—દીજીએ સબા મેરી હાલત જરા જરા.
જાના હો જબ તેરા મેરે **આકાકે** સામને,
કરબલમેં કટ—ગયે હેં વોહ ઉમ્મતકે વાસ્તે,
સર રખ—દીયા હુસેનને **ખંજરકે** સામને.
ગર વોહ કરમ કરે ન કરે ઇખ્તયાર હે,
અકબર અબ અર્ઝ કર તુ જરા જાકે સામને.

ગઝલે-તજમુલ. તર્જે-કવ્વાલી.—

કોનસે દીલમેં નહિ રંગ રંગીલા મેરા,
હર નજરમે હૈ બસા છેલ છબીલા મેરા,
દાગ ઇસ્યાં કા મીટા દેગા મેરે દામનસે,
રંગે ઇસ્કા મે હુઆ દેગા રંગીલા મેરા.
હમમેં હોગી મુરીદોકી ન જબતક બખશીશ,
હટને વાલા નહિ મયદાં સે હટીલા મેરા.
અવલીયા ચીસ્ત કે સારે હય બરાતી જીસકે,
ચરમે બદદુર વોહ દુલા હે સજીલા મેરા.
હક પરસ્તી કા તમાશા નજર આયા સબકો,
આયા **અજમેરમેં** જબ છેલ છબીલા મેરા.
નામ લેવા મંય તેરા ઔર હય ઘર ઘર મેરે,
મંય બેહીસથી હું મેરે સાથ કબીલા મેરા.

ગુલરૂખાને ચમને દહેર હો ફુરખાં દીલસે,
રંગ રૂપ મના દીખાદે જો રંગીલા મેરા.
દરસે **ખ્વાજા** કે મેં ઇનઆમ જો લેકર કે ટાલા,
ખ્વાજાં વાલોં ને રખ્ખા નામ હટીલા મેરા.
જય રહા હે નિગેહ ખલ્કમેં મે **અલ્લાહ અલ્લાહ,**
બસ રહા હે દીલે આલમ મે રંગીલા મેરા.
અમ **"તજજમુલ"** દીલો જાનો જીગરકા માલી,
બોહ રંગીલા વોહ છબીલા વો સજીલા મરા.

ગઝલ-હુશેન-તર્જે-કવ્વાલી—

ફિરદોસ હે ખજીલ રૂખે **હઝરતકે** સામને,
તુબા હે પસ્ત સરવે **મુહબ્બતકે** સામને.
કહેતા હે લુતફે શાફએ **ઉમ્મત** યેહી મુઝે,
કયાહે તેરે ગુનાહ મેરી **શફુતકે** સામને.
યા રબ જો મેં મરૂ તો-**મદીને** મેં હી મરૂ,
મરકદ બને તો શાહકી **તુરબત** કે સામને.
કટકટકે ગીર પડે યે સરે સર કાશાને દેહરે,
હઝરતકી ઝરબે તેગે જુલાલતકે સામને.
મહશરમેં આસીયોંસે કહેગા એ ફઝલે હક,
લે જાવ અર્ઝ શાફે એ **ઉમ્મતકે** સામને.
ઉનકે કરમસે હોં તો હોં લાયક અજબ નહિ,
કમ બયાં હમ હે જીનસે શફાઅત કે સામને.
કમકી ગુનાહો ભલા કહો ગુના મેરે,
હઝરત તુમારે ફલઝ લે **રહમત** કે સામને.
અલ્લાહ વોભી દીન મુઝે હાંસીલ કરે **હુસેન.**
બીસતર જમાઉ મે દરે **હઝરત** કે સામને.

ગઝલે-લતીફ-મોહીફ. ગુલદસ્તે હાઝા.—

અલ્લાહકી રહેમતસે અલતાફે મોહમ્મદસે,
ખાલી ન ફીરા કોઇ હરગીઝ **દરે અહેમદસે.**
અલ્લાહકો પયછાના પ્યારે **નબી અહેમદસે,**
ઇસલામ ફલા ફુલા ગુલઝારે **મોહમ્મદસે.**
હેં શમસો કમર રોશન, દોનો રૂખે **અહેમદસે.**
હેરાનહે દો-આલમ ઉસ નુરે મુજ્રર—રદસે.
તું મુજકો શબા લેચલ એહસાન બડા હોગા,
ખાલી નહી આઉગા જાકર દરે **અહેમદસે.**
અલ્લાહકા બન્દા હુ મે ઉમ્મતે **અહેમદ** હું,
કહેતા હુવા ઉઠુગા મયશરમે—યે—મકરદશે.
ઉમ્મતકો તેરી બખ્સા **મેહબુબ** મેરે પ્યારે,
મેરાજકી શબ ખાલીક, કહેતા થા **મોહમ્મદસે.**
સીનેમે **મોહમ્મદકી** તસવીર નુમાયાં હે,
મીલતા હુઆ યે દીલ હે ઉસ નુરકે ગુમ્મદસે.
મહેબુબે ખુદા તુહે મતલુબ **ખુદા તુહે.**
હે શાને ખુદા જાહેર પ્યારે તેરે ગુમ્મદસે.
મરકદભી **લતીફ** અપના બનજાએ મદીનેમેં,
કયું જાકે ચલે આએ દરબારે મોહમ્મદસે.

નઇ-કવ્વાલી તર્જે-ગઝલ—

બે ખુદી અયસી બડકી કુછ ઉનકે જાનેકે બાદ,
યાની આયા હોશભી તો માત આ જાનેકે બાદ.
ખંદા ઝન હોતે હે વો પેહલુસુ ઉઠ જાનેકે બાદ,
દેખીએ કયા ગુલખીલે **ઇસ ફુલ બરસાનેકે બાદ.**

થાએ નાકામીન લુત્ફહમ કલામી કુછ મીલા,
બનગએ વો બુત સરાપા મેરે આજાનેકે બાદ.
અયફલક અચ્છા નહિ યે રોજકા ઝુલમો સીતમ,
ફીરસીતમ ઢાએગા કીસપર **મેરે મરજાનેકે બાદ.**
કીસકો બતલાઉ શબે ગમકો નથા મેરા રફીક.
હોસભી જાતે રહથે આપકે જાનેકે બાદ.
દૌલતે દીદારસે યું સાદહો જાતે હય હમ.
જેસે ખુશ હોતા હય કોઈ **માલો ઝરપાનેકે બાદ.**
બાદે **મજનુ** રંગ દીખલાએ ન ક્યું બેહશત મેરી,
એક દીવાના હુવા કરતા હય દીવાનેક બાદ.
ઝીંદગીમે જીશ કદર ચાહો કરો **ઝુલમો સીતમ,**
યાદ આઉગા મગરમે—તુમકો મરજાનેકે બાદ.
દીનતો જયુ તું કરકે કટ જાતા હય હીજ્રયે યારમે.
સરપે આતી હય કયામત, **શામ હો જાનેકે બાદ.**

નઈ–કવ્વાલી—

કાલુ બલામે મૈ ફસગઈરે; અલીફ–લામ ઓર મીમકા પરદા—
પરદા હટા કર સામને આજા, દીલમેં અદાએ ઉતર ગઇરે–**કાલુ**
જલદ બુલાલો શાહે **મદીના** ફુરકતમેં તેરી મુશકીલ હૈ જીના
હીંદમેં આકે **મૈ લૂટ** લઇરે–**કાલુ બલામેં મે ફસ ગઇરે**
કૂફ્રકો તું **ઈસલામ** મેં લાયા, શરબતે વસલકા જામ પીલાયા
નામે મોહમદી દીલકો ભાયા, **ઐસે** પીયાપે મેં મર ગઇરે–**કાલુ**
ઈન્ના આતએના કલકોસર. **ફસલ્લે** લેરબ્બેકા વનહર કેહેકર
ઈન્ના **શાનએકા** હોવલ અબતર, કુલ હુંવલ્લા પે મૈ મીટ ગઇ રે–**કાલુ**

ગઝલે-મુસ્તફા. તર્જે-કવ્વાલી—

બશર નુરે રબ્બુલ—ઉલા બનકે આયા,
નયે રંગસે જા—બજા બનકે આયા.
બને **અંબીયા 'અવલીયા** સબ **બરાતી**,
જો દુલ્હા **હબીબે ખુદા** બનકે આયા.
કહીં **લાલા** વ **ગુલ** કહી **ચાંદ સુરજ**,
તજલ્લાયે અરજો સમા બનકે આયા.
અગર લહેર આઈ બને શકલે ગૌહર,
જો મૌજ આ-ગઈ **બુલબુલા** બનકે આયા.
કહીં **અવલીયા** બનકે શાને દીખાઇ,
કહીં **આશીકે** મુબતીલા બનકે આયા.
કહી શકલે **ઈસા**, કહી શકલે **મુસા**,
કહીં **યુસુફે** દીલ-રૂબા બનકે આયા.
બહોત ગુલ ખીલે ઇસ જહાંમે વ લેકીન,
બહાર આઇ જબ **મૂસ્તફા** બનકે આયા.

નઇ, ગઝલ—રાગ, પીલુ, ગઝલ—

લગા હયે દીલ પ્યારેસે નીભાવોગે તો કયા હોગા,
હમારે કલબમે પ્યારે સદા રહોગે તો કયા હોગા.—લગા.
હમીકો ચાહ મીલનેકી મીલાવોગે તો કયા હોગા (૨)
હુસ્ન ચશમોંકે પ્યાલે ભર પીલાવોગે તો કયા હોગા.
જરા દીદાર તુમ અપનાં દીખાવોગે તો કયા હોગા,
હમ મરતે હય તેરે ગમમે જીલાવોગે તો કયા હોગા.—લગા.
અજબ દીદાર રોશન હયે છીપાવોગે તો કયા હોગા,
ચમન બીચ આન કર મુખડા દીખાવોગે તો કયા હોગા.—લગા.

નઇ-ગઝલ— —:▭:—

મેરે **કાલી કમલીયા** વાલે **નબી**, મુજે દામે બલાસે બચાલો **નબી.**
બદએ સરકાર હુ ઉમ્મત મે કહેલાતા હુ મે,
કીસમત મે યે તહેરીર હેકે ઠોકરે ખાતા હુ મે.
મુજે **રોઝેપે** અપને બુલાલો નબી, મેરે **કાલી કમલીયા** વાલે નબી.
અબતો દુનીયા કે મઝાલીમસે બહોત રજુર હુ,
અયસો અસરત સે મેરે **મૌલામે** કોસો દુર હુ.
મુજે હર એક બલાસે બચાલો નબી, **મેરે કાલી કમલીયા** વાલે નબી.
કોનહે મેરા, બજુઝ **હઝરત** કે યા **ખયરૂલ** બસર,
જો કે એસે વખતે બદ મે આકે લે મેરી ખબર.
મુજે **દામન**મે અપને છુપાલો નબી, મેરે **કાલી કમલીયા** વાલે નબી.
ખુશ નહી આતી હે મુઝકો **હીંદકી** આબો હવા,
આપકે **રોઝે** કો દેખુ હે યેહી હરદમ દુઆ.
હે તમન્ના **મદીને** બુલાલો નબી, મેરે **કાલી કમલીયા** વાલે નબી.
રોઝએ વાલા ન દેખા જીસ બસર ને એક બાર,
જીંદગી ઉસકી અબસ હે હયફ હે આલી ચીકાર.
મેરી **હસરત** તો દીલકી નીકાલો નબી, મેરે **કાલી કમલીયા** વાલે નબી.

નઈ-ગઝલ— —:▭:—

દરે મુસ્તફા સગે **મુસા** નહીં હે, યહા **રબ્બે અરનીકા** ઝગડા નહીં હે.
વોહેકોન જો તુજપે શયદા નહીં હે, કીસે તેરી નઝરોંને મારા નહી હે.
રૂકે **થે** તો પરદેસે **આવાઝ** આઇ, તું પરદેમેં આ તુઝસે **પરદા** નહીં હે.
છુપાઓન-ચેહરેકો બુરકેસે સાહબ, અભી હમને **દીલ-બરકો** દેખા નહી હે.
ચલો વાદીઓ **ઇશ્કમે** પાંઉં રખના, યે વોહ **જંગલ** હે જીસમે કાંટા નહી હે.
કહા જોસમે આકે **હઝરતસે હકને**, જો તેરા નહી હે વોહ મેરા નહી હે.

ગઝલ-મુસ્દસતે-વઝીરજાન.—કાનપુરી—

આહીસ્તા બર્ગે ગુલ બફીશાં બર મઝાર મા,
ચસ નાજુક અસ્ત શીશચે દીલ દર કીનારમા.—પસ૦ ૧

એક દીન જો બહેરે ફાતહા તુરબતપે મેં ગયા,
ફુલોંકી ચાદરે મે ચડાતા થા જાબજા.
થી ચન્દ કબ્ર વાહવે બુજુરગોંકી જો જદીદ,
એક કબ્ર પર બખ-તે પરેશા થા યે લીખા.
આહીસ્તા બર્ગે ગુલ બફીશાં બર મઝાર મા.—પસ૦ ૨

બાલાએ કબ્રે એક દરખ્તસે ગુલાબ થા,
સરબસ જીસે ન રખતા થા હમસર વોહ દુસરા.
જબ ફુલ ઉસ દરખ્તસે તુરબતપે ગીરતે થા,
તબ અદરને કબ્રસે આતીથી યેહ સદા.
આહીસ્તા બર્ગે ગુલ બફીશાં બર મઝાર મા.—પસ૦ ૩

યહે બારબાર દેખ તઅજ્જુબ મુજે હુવા,
આશીદગાને કબ્રસે પુછા જો માજરા.
યેહ કૌનસે બુજુર્ગ હે કયા ઇનકા નામ થા,
આની હૈ જીનકી કબ્રસે હરવકત યેહ સદા.
આહીસ્તા બર્ગે ગુલ બફીશાં બર મઝાર મા.—પસ૦ ૪

માઅલુમ યેહ હુવા કે વોહ થે આશીક હઝી,
તા જીસ્ત વસ્લે યાર મયસ્સર હુવા નહી.
મરનેકે બાદ કબ્રપર આયા જો મેહજબીં,
જબ બર્ગે ગુલ ચડાયા તો અવાજ યેહ સુની.
આહીસ્તા બર્ગે ગુલ બફીશાં બર મઝાર મા.—પસ૦ ૫

કવ્વાલી—રાગ-ગોડી—

ઝુલમ કરના છોડ દે ઝાલીમ **ખુદા** કે વાસ્તે,
શોક જનક હયફ હરકત નીરવા **અહલે વફા** કે વાસ્તે.—ઝુલમ૦
કાટ કર ઓરો કી **ગરદન** ખયેર અપની માગતા, (૨)
દે જગા **ઇનસાફ** કો દીલમે **ખુદા** કે વાસ્તે.—ઝુલમ૦
કર ભલા હોગા ભલા નેકીકા બદલા નેક હયે (૨)
ખ્વાંમખ્વાં મુઝરીમ ક્યો બનતા સજા કે વાસ્તે—ઝુલમ૦

નઈ—ગઝેલ—:મેરા નન્નાસા દીલઃ—તર્જે કવ્વાલી,

જાનિ ઇતિના ન હમકો સતાયા કરો.
કભી ભુલેસે તશરીફ લાયા કરો,
હુસ્ન તેરા અયે સનમ આખીર ફના હો જાએગા.
જીસ પર તેરા નાઝ હય સબ ખાકમે મીલ જાએગા,
પ્યારી જોબનપે મત ઇતરાયા કરો.
મયં અભી કમસીન હું દીલદારીકો કીયા જાનુ,
મેરા નન્ના કલેજા હય મય ગમખ્વારીકો કીયા જાનુ.
મેરા નન્નાસા દીલ ન દુખાયા કરો,
એક બોસેકી અગર હીમ્મત હો તો દે દીજીયે હુઝુર,
બાદશાહી હુસ્નકી ખએરાત કરના હએ જુરૂર,
હુસ્ને દવલત સે કુચ્છ તો લુટાયા કરો.
સીર્ફ બોસા સુનકે બીગડે ઓર યું કેહને લગે,
ખયરાત ભી દેના હએ તો ફીર કીયા તુમ્હે દેને લગે,

અયેસી બાતેં ન હમસે બનાયા કરો.
જરા જરામે બીગડતે હંય રૂઠે જાતે હયં,
હમેં રૂલાતે હયં અગયારકો હસાતે હયં,
જરા દીલમેં તો તુમ શરમાયા કરો.
હમેં તો રૂઠોગે અએ જા તુમ્હે મનાયેંગે,
સીતમ જો હમપે કરોગે વોહ સબ ઉઠાયેગે,
મેરે પેહલુમે ગર તુંમ આયા કરો.
હમારે ઇશ્કમેં બે મોત મારે જાવોગે,
લહદમે જાકે ભી આરામ તુમ ન પાવોગો,
મેરે કુચેમે મત તુમ આયા કરો.

નઇ-ગઝલ-મુખમ્મસ—

ક્યા ક્યા કહા ન ફોજે **સીતમગર** કે સામને,
કુછભી ન સમજે દીનકો **ખંનજર** કે સામને.
નકશા ખીચથા ઉસ દીલે **મુજતર** કે સામને,
અદા જો લડને આયે થે **લશકર** કે સામને.
કીસ મુહસે જાએંગે વો **પયમબર** કે સામને—ક્યા.
મહેમાં બુલાકે દશતમે હકે નબીકા હેફ,
કીન કીન મુસીબતોમેં ફસાયા અલીકો હેફ.
તકલીફ કીસ તરાસે દી આલે નબીકો હેફ,
પાની ન પીને દેતે થે .ઇબને અલીકા હેફ.
ઓર આપ-પાની પીતેથે ભરભર કે સામને—ક્યા.

ભાંજે ભતીજે કત્લ હુએ ઉનકે બરમલા,
જુઝ શુકર હકકે ઓર ન થા કોઇભી ગીલા.
કબજે કો ચુમ ચુમતે કેહતીથી યેહ કઝા,
ક્યા કહના હય શુજાઅતે ઇબને અલીકી વા.
યુ સરજુકુ તો દે કોઈ ખંજર કે સામને—ક્યા૦
જયનબ પુકારી ખયમેમેં અય ભાઈ મય ફીદા,
ક્યો ધુપમેં ખડે હો ચલે આવ યા ઝરા.
સુનતે થે જબકે જયનબે મગમુમકી સદા,
શાહ કહેતે થે દીખાકે લહુ રૂયે પાકકા.
જાવેગે યુંહી દાવરે મેહશર કે સામને—ક્યા૦

—ઃગઝલ, હસરતઃ—તર્જે—કવ્વાલી

મેરે કાલી કમલીયા વાંલે નબી,
મુજે દામે બલાસે બચાલો નબી.
બંદએ સરકાર હું ઉમ્મત મે કહેલાતાહુ મેં,
કીસમતમે યે તહેરીરહે કે ઠોકરે ખાતાહુ મેં.
મુજે રોઝેપે અપને બુલાલો નબી—મેરે,
અબતો દુનિયાકે મઝાલીમસે બહોત રંજુર હું.
અયસો અસરત સે મેરે મૌલામેં કોસો દુર રહુ,
મુજે હર એક બલાસે બચાલો નબી—મેરે.
કોનહે મેરા, બઝુઝ હઝરત કે યા ખયરૂલ બસર,
જો કે એસે વખતે બાદ મે આકે લે મેરી ખબર.

મુજે દામનમે અપને છુપાલો નબી-મેરે,
ખુશ નહી આતી હે મુજકો હીંદકી આબો હવા.
આપકે રોઝે કો દેખુ યેહી હરદમ હય દુઆ,
હે તમન્ના મદીને બુલાલો નબી-મેરે.
રોઝએ વાલા ન દેખા જીસ બસર ને એક બાર,
જીંદગી ઉસકી અબસ હે હયફ હે આલી વીકાર,
મેરી હસરત તો દીલકી નીકાલો નબી-યેરે.

નઇ ગઝલ—કવ્વાલી—

ગુલથા યે ફરિસ્તોમેં **શાહે મદની** આયા.
અલ્લાહસે મિલનેકો નબિયોંકા **નબી** આયા.
કોહતુર હુવા રોશન એહમદ કી તજલ્લીસે.
મુસાફી ઝબાપર જબ **રબ્બે અરની** આયા.
મુહે કુફરા ઝલાલતકા દુનિયા મેં હુવા કાલા,
જબ ચર્ખે નુબુવત પર માહેમદની આયા.
પેહચાન કે હઝરતકો કેહદુંગા યે મેહશર મે,
સબરાઝ હુવે અફસા દસ **ભુલ ભુલૈયાં** કે.
ઉસ્તાદે અઝલ બાનકર તુરે યઝલી આયા,
અય તિશનાલબો દોડો કવસરકા ધની આયા.
મનસબ હુવે સારે દુનિયાકે કુતબ ખાને.
કુરઆનકો લે લેકર-જબ ઉમ્મી લકબી આયા.
પોહચા જો મેં જન્નતમે મિરઝા તો નિદા આઇ.
તાઝીમકો સબ ઉઠો મદદાહે નબી આયા.

નઈ–ગઝલ—તર્જે–કવ્વાલી—

જાની જોબનપે મત ઈતરાયા કરો, કભી ખોફે–ખુદા ભીતો લાયા કરો.
અયરસે ઈસ દરજા ઉલફત દીલરૂબા અછછી નહી,
માન જાઓ આશીકો કી બદ દુઆ અછછી નહી;
અપને આશીક કો યું ન જલાયા કરો.–જાની.
કયું હવાઇ ઉડ રહી હય રૂએ રોશન પર તેરે,
મય ન તડપુંગા જો છીટે આએ દામન પર તેરે.
જરા બચકે ખંજર ચલાયા કરો.–જાની.
સામને આતે હો મેરે ડાલકર મુંહપર નકાબ,
અયરસે પરદા નહી કીસ વાસ્તે આલી જનાબ.
દેખો આશીકકા દીલ ન દુખાયા કરો.–જાની.
બાત કહેતા હું અગર માનો ઈસે અય મહેરબા,
એક તુમહો નાઝુકઝમા ઓર ફીર તુમ નવ જવાન.
કંહી સબકો એકેલે ન જાયા કરો.–જાની.
આશીકોકી લાગ હોતી હય બુરી અય મેહલકા,
કોઇ ઝાલીમ પાન જાદુકા ન દે તુમકો ખીલા.
દેખો હરે એકકા પાન ન ખાયા કરો.–જાની.

નઈ–ગઝલ—:કવ્વાલી–એ–હીદાયત:—તર્જે ગઝલ—

ચલી તેગે અલી જો ચમકતી હુઇ,
લગી કુફને લાશે શીશકતી હુઈ.
કહા હયદરને બુતખાનેકો તુડવાકર મુસલમાં હો,
ગુનાહ જીતને કીયે ઝાલીમ તુ ઉનપર અબ પસેમાં હો.
નહી તેગ ચલેંગી ચમકતી હુઇ–ચલી,
મકાતીલને કહા મજબ કબુલેંગે ન હમ તેરા.
જબાં કો થામલે કે દીલ જલને લગા મેરા,

તેરી બાત હય કયસી ભભકતી હુઈ-ચલા.
મકાતીલસે કહા હયદરને બુતખાને કો તોડેગેં,
અગર જીંદા રહા તુજકો મુસલમા કરકે છોડેગેં.
ચુભી બાત યે દીલમે ખટકતી હુઈ-ચલી.
કીયે ફીર તીન હમલે કાફીરે બદખુંને જલજલકર,
ન કોઇ રાસ આયા હયદરે કરરાર કે ઉપર.
ગીરી તેગ ગીરેહમે અટકતી હુઈ-ચલી.
લગાઈ તેગ ફીર હયદરને ઉસ બદકાર કે ઉપર,
મકાતીલકે હુવે ટુકડે ગીરા ઉસદમ જમી ઉપર.
રહી ખાક પે લાશ તડપતી હુઇ-ચલી.
હીદાયત આપકી માની સખી ઉન નેકબખ્તોને,
પડા પથ્થરોં ને ભી કલમા ગવાહી હય દરખ્તોંને.
ગીરી કુફ્રપે તેગ ચમકતી હુઈ-ચલી.

નઈ-ગઝલ-તર્જે-કવ્વાલી—

સગે અસ્વદ ઔર **બય-તુલ્લાહસે** મીલતી હુઇ,
રૂહ જાયેગી **રસુલુલ્લાહસે** મીલતી હુઈ.
ક્યું ન આલી મરતબા હો છત તેરી દરગાહકી,
ચેલી હે તુરે **કલી-મુલ્લાહસે** મીલતી હુઇ.
ક્યું ન અય દીલ હો કે બે-ખુદ મે ફરૂં તેરા તરફ,
હે તેરી તસ્વીર **બય તુલ્લાહસે** મીલતી હુઈ,
હે તેરી તસ્વીરમે જલ્વે **જમા-લુલ્લાહ**-કે,
હે તેરી બાતેં **કલા-મુલ્લાહસે** મીલતી હુઇ.

ક્યું ન હમ **ઈસા** કહેં તુજકો લબે જાં બક્ષે યાર,
હે તેરી હર શાન **રૂહુલ્લાસે** મીલતી હુઈ.
પી વોહ આતશ-**એઝસાગર** હો જીસકી આગમે,
હર લપટ નારી **ખલી-લુલ્લાહસે** મીલતી હુઈ.

નઈ ગઝલ-તર્જે-કવ્વાલીઃ—

સાહા જલવા દીખાદો ખુદારા મુજે,
ગમે હીજ્ર નહી હે ગવારા મુજે.
જાને વાલે તો ગએ ઇસ સાલભી મે રહે ગયાં,
હો જીયારત કીસ તરાહ મેરા મુકદર સો ગયા.
યેહી રંજો આલમને હે મારા મુજે-સાહા,
ખ્વાબ મે દીખલા કે મુજકો શકલ દીલ તડપા દીયા.
જીંદગી ભારી હે મુજકો લીજીયે ખીજમતમે બુલા,
નહીં હીંદમે રહેના ગવારા મુજે-સાહા.
દેખીયે ઇન ગમકે હાથોસે મીલે કબતક નજાત,
દેખીએ બુલવાએંગે કબતક મુજે વાલા શફાત.
હોગા હજરત કા કીસદીન નજારા મુજે-સાહા,
બહેરે ઇસીયાં મેં હુ ડુબા દો સહારા યા નબી.
જુઝ તમારે કોન કામ આતાહે વખતે બેકસી,
નજર આતા નહી હે કીનારા મુજે-સાહા.
ખોફ મુજકો નારે દોઝખ કીસલીએ મંજુર હો,

મ્યાને મહેશર હાથમે જબ દામને પુર "નુર" હો.
બક્ષસવાએગા હકકા પીયારા મુજે-સાહા.

ગઝલે-ફકીર તર્જે-કવ્વાલીઃ—

જબ વો પુછેગા સરે મહેસર બુલા કે સામને,
કયા જવાબે જુર્મ દેગે હમ ખુદાકે સામને.–૧
અય ફરીસ્તો સુએ દોઝખ પીછે મુજકો ખેંચના,
લે ચલો પહેલે હમારે પેશવા કે સામને.–૨
આપકા દામન હીલે ફીર કયું ન દોજખ સર્દ હો,
સમઆ રોસન હો નહી સકતી હવાકે સામને.–૩
અબરે-રહેમત છાઇ હય ઓર ધુંપ તો મુમકીન નહી,
નારકી કીયાતાબ હય નુરે-ખુદા કે સામને.–૪
યા ઇલાહી મય તો મુજરીમ હું મગર તું યે બતા,
કયા ખતા કોઇ ચીજ હય તેરી અતા કે સામને.–૫
અબ તલક તો હીન્દ મે તુંને ગુજારી જીંદગી,
ચલ ફકીર અબ રોજ એ ખયરૂલવરાકે સામને.–૬

ગઝલે-કવ્વાલી-જનાબ—બાહદુદખાં—

મહબુબ મેરે યકતા જો તું હય વોહી મય હું,
પરવાના સીફત કુરબાં જો તુ હય વોહી મય હું.
અબ કીશલીયે અયે પીયારે ડાલા હય **નકાબે** નુન,
મકનાં બી હટા દેના જો તુ હય વોહી મય હુ

મક્કાર થે મક્કે કે-કુફાર થે વોહ શારે,
ઈશલામ દીયા ફયલા જો તું હય વોહી મંય હું.
મહેરૂમ નઉમમત શે બાકી કોઇ રહે જાએ,
દીલ લાદે **ઝલક નુરી** જો તું હય વોહી મય હું.
જો તેરી મોહબ્બતમેં મહેબુબ મેરે મીટ જાય,
મય ક્યુના ઉસે બક્સુ જો તુ હય વોહી મય હુ.
હો ખાકીપા પે કુછ તો અબ લુત્ફકરમ **મવલા**,
હય નુર તેરા મુજમય જો તુ હય વોહી મય હુ.

ગઝલે-ફખ્ર--તર્જે-કવ્વાલી—

યે તકાઝા હય કીસીકા ઇલિતિજા પરદેમેં હો,
પરદા દારોંકે તવસ્સુલકી દુઆ પરદેમેં હો.
નાઝભી પરદેમેં હો અય જાં અદા પરદેમેં હો,
લુત્ફકી જો બાત હો બેહરે ખુદા પરદેમેં હો.
તેરે સદકે ચારાગર ખુલને ન આએ રાઝે ઇશ્ક,
મેં મરીઝે ઇસ્ક હું મેરી દવા પરદેમેં હો.
તુમકો પેહચાંને હકીકત મે વો આંખેં હે કહાં,
યે તુમ્હી જાનોકે કયા ઝાહીર હો કયા પરદેમેં હો.
કયું પસંદ આએ ભલા ઉસકો ખુલા નામ મેરા,
યા ઇલાહી મુદ્દતોં તક જો રહા પરદેમેં હો.
મેરા દાવઆ હય કીસી સુરતસે છુપ સકતા નહી,
વો અગર ઝાહીરમેં હો અય, "ફખ્ર" યા પરદેમેં હો.

નઇ–ગઝલ —:કવ્વાલી એ–મુસવ્વીર:—

અલસતોકી બાંસરી સખીરે કીસીને મોહે સુનાકે મારા,
લગાકે **કાલુ બલાકા** ફ્નદા લટોંકી લટમે ફસાકે મારા.
અલસતો ગર તુ ન કેહતા ન મેં કાલુ બલા કેહતા,
ન કરતા તુ મુઝે પયદા ન મયં તુઝકો **ખુદા** કેહતા.
અસલતોકી બાંસરી સખીરી ઉસને મોહે સુનાકે મારા,
કહત હયે સબ જગ જીસે **મોહમ્મદ** ઉસીને કલ્મા પઢાકે મારા.
સુના હય **કાલી કમલ્યાવાલા** અરબકે બાશી **કુરઆનવાલા,**
કે **લા ઈલાહ**કા સબ જગતકો ઉસીને **કલમા** પઢાકે મારા.
પુછેગા જબ ખુદા મુઝસે કે અએ કાસીદ,
ઉસ વક્ત તુ કીયા લાએગા ઝબાં પર એએ કાસીદ.
બયઠા હય તેરે સામને જો બરસ રે મીમબર,
ઇસીને નયના દીખાકે મારા ઈસીને મોહે સુનાકે મારા.
મય અર્ઝ કરૂંગા મેરે **મવલા** મેરે સરવર,
કીયા કીયા ન કીયા નાલ કીયા ખૂબસા રોયા.
ઈનિનેમે **મૂસવ્વીર** જરા રહેમ જો આયા,
કઈ જાનકી તસવીરે મેરે સામને લાયા.
કેહને લગા **યુસુફ** હુંય, યે **ઈસા** હય યે **મુસા,**
મયને કહા ઈનમેસે કીસી પર નહી શએદા.
જબ સામનેકી ઉસને શબીહે શહે વાલા,
એ સાખતા ઉસ વક્ત ઝબાંસે મેરી નીકલા.
ઈસીને ગમ મેં ફંસા કે મારા,
લગી જો લેને બલાએં, ઉસકે લગા વોહ હસહસકે પીછે હટને.
તો મંય લગી પઇયાં ઉસકે પડને, તો ઉસને મુખડા દીખાકે મારા,
અલસતોકી બાંસરી સખીરી કીસીને મોહે સુનાકે મારા.

ગઝલે-હકીમ—ગઝલ-કવ્વાલી—

મગદુમ અલી એહમદ, તેરી કલીયરકી નગરીયાં આખોમેં બસી હે,
દુખીયા હુ બહોત લીજો, પીઆ મોરી, ખબરીયા, અબ જાન ચલી હે.
નયના તોરે મતવારે હે. ઓર દિલમે, ઉમંગ હે. ક્યા સાબીરી રંગ હે.
ક્યુ ન મંય ઇતરાઉ સખીરી મોરી, ચુદરીયા **સાબીરને** રંગી હે.
દુવારે જો તેરે આઉ, દીપે ઘીંક જલાંઉ, બીપતકો સુનાઉં,
ખુશ હોકે ચડાઉ, તેરે રોજેપે **ચદરયા,** એહ મનમે બસી હે.
શાબીર પીયા મુજકો તો તેરી આસ લગી હે. ગો દુખ ચલી હે,
મજધારસે અબ પાર લગાદે મોરી **નૈયા**, તુમ **હકકે વલી** હે.
દસ બીસ સખીયોંપે ભુરી, એક સખી હુ, જો દુવારે ખડી હું,
ઇન સબકે હાતોંસે મોરી ભરદે ગગરીયા, ક્યું દેર લગી હે.
જાહે હે **હકીમ** આજ, સુનો જાનીબે **કલીયર**, મગદુમ કે દરપર,
ચલ દેખ સખી અબ તું કલીયરકી નગરીયા. ક્યા ધુમ મચી હે.

ગઝલે-ઇશ્ક—તર્જે-કવ્વાલી—

કાસીદા લા દે ખબર **યાર** કે આ જાને કી,
જાંન જાતી હય ચલી હીજરમે **દીવાનેકી.**
આપ આવે ન કભી, **ખત** ન કેતાબત ભેજે,
સેંકડો **રાહ્ા** દેખાઇ મુઝે તરસાંને કી.
તુ મીલે ગયેરોંસે. મએ આંખોસે અપને દેખુ.
હયેફ શદ હયેફ કે બસ જા હએ મર જાનેકી.
અએ શબાહા બહેરે **ખુદા** કુછ મુઝે તદબીર બતા.
ઇઆ ઉસે લાકે મીલા. ઇઆ મુઝે લે જાને કી.
ગીદીયાં જારી પે મેરે, કોઇ રેહેમ નહી મુજ પર લાતા,
જબ તલક ચશમો મેરી, ખુન હએ બરસાનેકી.

નઇ, ગઝલ–"મેરે ખાલીક દીખાદો–તર્જે"–કવ્વાલી.

મેરે ખાલીક દીખાદો મદીના મુઝે,
ગમે હીજર સે મુસકીલ હય જીના મુઝે.
ચડાહય બાદએ ગમકા ખુમાર મુદદતસે,
બરગે અબ્ર હું મે અસ્ક બાર મુદદતસે.
જીગર બના હય મેરા દાગ દાર મુદદતસે,
તડપ રહા હય દીલે બેકરાર મુદદતસે.
નહી અચ્છા મેરે હકમે જીના મુઝે.
ન મોત આતી હય ન મુઝકો ચેન જીને મે,
પડા હુવા હુ ગમો દર્દ કે સફીને મે.
ચેહી હય એક અબ અરમાં મેરે સીને મે,
બુલાએ મુઝકો **રસુલે ખુદા** મદીને મે.
કોઇ અયસા બતાદો કરીના મુઝે
સબે આલમમે જુદાઇ કે ગમ ઉઠતા હુ,
ફસાના ગમે હીજરા કાહે સુનાતા હુ.
નબીકી યાદ જબ આતી હય લોટ જાતા હુ,
મે અસ્ક પીતા હુ ઓર રંજો ગમકો ખાતા હુ.
ન તો ખાના ખુસ આહે ન પીના મુઝે.
લરઝ રહા હય યેહ મુઝરીમ હિસાબકે ડરસે,
છુપાએ મુઝકો સહેદીં કરમકી ચાદરસે.
યે અર્જ હય મેરી હરદમ હબીબે દાવરસે,
બચા રહું તપીસે આફતાબ મહેસર સે.
લગા ખોફસે આને પસીના મુઝે.

તડપ રહા હય દીલે જાર દર્દ ફુરકતસે,
ન અયશ સે મુઝે મતલબ ન કામ રાહતસે.
યેહી ગીલા હય મુઝે બાર બાર કીસમતસે,
કીસી બરસ ન મુસરરીફ હુવા ઝીયારતસે.
કોઈ અયસા ન આયા મહીના મુઝે.

–: કવ્વાલી, અશફાકઃ–તર્જે ગઝલ.

જાત લા પરવા હય **મૌલા** તુજકો પરવા હી નહી,
મરને વાલે મર ગએ તુને તો પુછા હી નહી.
બાગે–જન્નતસે નીકાલા જબકે હવ્વાસે જુદા,
તોબા તોબા જબ સુની આદમકી તોબા હી નહી.
ચાહ મે **યુસુફ** ગીરે કહેલાએ લોગોંકે ગુલામ,
બીક ગએ બાજારમે તુને ખરીદા હી નહી.
ઝીકરીયાકે હલકપે તો હાય આરા ચલ ગયા,
લોગ કહેતે હય કે મારા તુંને મારા હી નહી.
પેટમે મછલીકે યુનુસ • ને કહા જબ અલઅમા,
ક્યસે બેઠા સુન રહા જયસા કે સુનતા હી નહી.
હઝરતે એયુબકા કીડો ને સબ તન ખા લીયા,
લોગ કહેતે હય તમાસા યે તમાશા હી નહી.
તસ્તમે રખ્ખા ગયા જબ કાટકર યહયા કા સર,
કયસી આંખે ફેરલી ગોયા કે દેખા હી નહી.
તુરપર **મુસા** નઆ જલવા હમારા દેખતે,
ઓર **મહંમદસે** કહા તુમસે તો પરદા હી નહી.
વાહ વાહ **અશફાક** તુમને ખુબ લીખી હય ગઝલ,
શાહીરો મે હય અભીતક તેરા **નામ** હી નહી.

ગઝલે. નસિહત-તર્જે-કવ્વાલી—

કઇસે મૌલા બુલાએ મદીને તુજે
કીયા યાદ અભી ન નબીને તુજે
કાફલેવાલોંકે પીછે કયુ તડપતા હય યહા
અપને આમાલોપે કુછ તુ ગોર કર અય મહેરબા
લીયા સાથ તભી ન કીસીને તુજે—કયસે.

ના કભી **મસજીદમે** જાતા હય **ઇબાદત** કે લીએ
ફીર બુલાએગે **નબી** કયસે જીયારત કે લીએ
રહે સોચ યેહ બારા મહીને તુજે—કયસે,

કીસ લીએ આએ **મહંમદ-મુસ્તફા** ઉમદાદકો
જબ બુરે આમાલ હો કયસે સુનં ફરીયાદકો
લગે સમરસે આને પસીને તુજે—કયસે.

કયુ તુજે મારા વતનને ઓર હીંદુસ્તાનને
શૌકને અરમાનને ઓર મારા આનો બાનને
યેહી હસરતેં દેગી ન જીને તુજે—કયસે.

કીયા ગરજ હય સાકીએ કોસરકોકે બુલાએ જો તુજે
એક પીપાલા આએ **જમ જમકા** પીલાએ જો તુજે
પડે ખુન કે આંસુ હી પીને તુજે—કયસે.

ના કોઇ થામે ન પકડે ના વતન રોકા કરે
અપને આમાલોસે હરદમ યહા પડા ચીખા કરે
કીયા યાદ ન તેરે નબીને તુજે—કયસે.

ઝુલ્મ કરકે ગર યહાસે તુ વહાં પર જાયગા
સામને રોઝેપે ચુપ હોકર ખડા શરમાએગા
કયસે મૌલા લગાએંગે સીનેસે તુજે—કયસે.

ના કરી ઉસકી ઇબાદત ના પઢી તુને **નમાજ**
ના કીયા કુછ ગોર મગત કયસા રોઝા ઓર **નીયાજ**
હુવા ધીયાન યેહ દીલમેં કભી ન તુજે—કયસે.

નઇ, ગઝલ-તર્જે-કવ્વાલી—

શહેર મદીને વાલે અસાયા, દરસન બીન તરસાયા, **શહેર મદીને વાલે**
નુરકી કમલી મુખ પર પાયા, અલકી બલકી શકલ દીખાયા
કીયુ અખીયન બીન તરસાયા, **શહેર મદીને વાલે**
રાતકો માનો નીદ ન આયા, મોલા તેરા હીજ્ર સતાયા
કીયું મુરશદ બીન તરસાયા, **શહેર મદીને વાલે**
દરપર તોરે આયા રે સાયા, ખાલી ન દામન જાયા રે સાયાં
મંગીયા મુરાદ ન પાયા, **શહેર મદીને વાલે**

સંગીત ભંડાર-ગઝલ—"સનમની શોધ"—

હુવે હય આશીક હમ ઉસ **સનમ** પર, કે જીસને દુનીયાંકો હય બનાયા,
ગઈ ભટકતે યે ઉમ્ર સારી મગર વોહ પ્યારા નઝર ન આયા.
હુવે **મુસલમાં** વહબનકે **હાફીઝ** કુરાન પઢ પઢ જનમ બીતાયા,
પઢા હયે શાશતર બને હય **પંડીત** ન દીદ ઉસ્કા જરા બીપાયા.
હુય **ઇસાઇ** જહાંકે અંદર તોજાકે **ગીરજા**મે સર ઝુકાયા,
જેનમતમે ભી હમને ઢુંઢા વ્હાં કીસીજા નહીં દેખાયા.
બના **સમાજી** વ **આર્યાભાઇ** ફ્રીમેશન દીલમેં રહા સમાયા,
હરેક મઝહબમેં જાત લાશા કહાં હયે બેઠા શકલ ચુરાયા.
ગયા વ કાશીમેં જાકે ડેરા પતા લગાનેમે દીલ લગાયા,
પ્રયાગ ગંગા વ **ગોમતીમે ત્રીવેણી** જાકર કે મેં નહાયા.
જપે હય **મંતર** વ **તંત્ર** સારે યે શોર મરઘટમેં જા મચાયા,
સનમકો ઢુંઢા ભશમ લગાકર **જટાકો** શિર પર તો હય બઢાયા.
હમેશા યારો રહા ફીકરમે નમોહ દુનીયાંસે હય છુટાયા,
પરાયે ધનમેં વ **સ્ત્રીમે** હરેક જાનીબકો દીલ લુભાયા.
ન કુછભી કીયા જહાંમેં આ કર મેં જન્મ અપના ત્રથા ગુમાયા,
મીલા **સનમ** વોહ હમારે દીલમેં-દીલી કે અંદર રહા સમાયા

નઈ-ગઝલ-તર્જે-કવ્વાલી—

ઇસ્લામ કા **ઝન્ડા** આલમમે ગડવા દીયા કમલી વાલેને,
કાબેમે બુતોંકો કલમએ દી પડવા દીયા કમલી વાલેને.

ઘુંઘટ જો અપને ચેહરેસે સરકા દીયા કમલી વાલેને,
દીખલાકે **જમાલ** એક **આલમ**કો તડપા દીયા કમલી વાલેને.

જબ ચેહરે એ અનવર કમલીસે ચમકા દીયા કમલી વાલેને,
ગોયાકે ખુદાકો બેપરદા દીખલા દીયા કમલી વાલેને.

ક્યું ફીક્ર હો રોઝે જઝા હમકો બુલન્દએ ગે સબ ઇસ્યાં અબતો.
ઉસ વક્તકે અબરે **રહેમત**કો બરસા દીયા કમલી વાલેને.

હે દેકે શરાબે દાવતકો ઓઠુસે મીટા કર કસરતકો
ના જલવાએ **હક** ઇસ ઉમ્મતકો દીખલા દીયા કમલી વાલેને.

આશકકો દીલસે પુછો ઝરા વો કદકી ફબન વો રૂખકી ઉજ્યા,
દીખલાઇ કબા જેબાંકી અદા તડપા દીયા કમલી વાલેને.

ક્યા નીગાહેતે ગુલથે **સલ્લેઅલા** ઉસરારસે ગુજરે શહેદુદા
વાહ **કુવ્વાબી** અપની ખુશબોસે મેહકા દીયા કમલી વાલેને

રો રો કે કભી તો હારૂ મે જા કે કભી કોહો સારોમે,
અલ્લાહસે અપની ઉમ્મતકો બખ્શવા દીયા કમલી વાલેને.

સંસાર નૌકા—રાગ-ગઝલ-કવ્વાલી—

મહેફીલમે ઝુમતા જો **જામે શરાબ** આયા,
સુઝી વોહ મસ્તીયા કે શબભર ન ખાબ આયા.

અઊરોંકો દેખતે થે પરદા ઉઠા ઉઠા કર,
હમ પર નજર જો આઇ મુહ પર **નકાબ** આયા.

છુપકે રકીબસે વોહ આયે તો મુહસે નીકલા,
કાટોસે છુપકે છુપકે મેગ **ગુલાબ** આયા.

તમામ શુદ.